

ఆంధ్ర ప్రదేశ్ హైకోర్టు

సి ర్ పి.నం .530 & 640 ఆఫ్ 2021

మధ్య:

రీజనల్ మేనేజర్, ఎయిడ్ మరియు యాక్షన్

సురేష్ గుత్తా ప్రతినిధి,

ఫ్లాట్ నెం.9, పావని విలాస్, ద్వారకాపురి కాలనీ,

పంజాగుట్ట, హైదరాబాద్- 500 082.

... అర్జీదారు

(రెండు రివిజన్ పిటిషన్లలో)

మరియు

\$ 1. కొల్లేరు రూరల్ డెవలప్ మెంట్ సర్వీస్ ఆర్గనైజేషన్ 9కేఆర్ డీఎస్ వో) ప్రతినిధి.
కార్యనిర్వాహక కార్యదర్శి, బద్ది వరహాలరావు, అశోక్ నగర్, ఏలూరు, పశ్చిమగోదావరి.

2. జిల్లా ప్రాజెక్టు కో-ఆర్డినేటర్, ఎయిడ్ అండ్ యాక్షన్, గంగుల వారివీధి, అశోక్ నగర్, ఏలూరు
పశ్చిమగోదావరి.

3. ప్రోగ్రాం ఆఫీసర్, ఎయిడ్ ఎట్ యాక్షన్, ఫ్లాట్ నెం.9, పావని విలాస్, ద్వారకాపూర్ కాలనీ,
పంజాగుట్ట, హైదరాబాద్-500 082.

4. స్టేట్ ప్రాజెక్ట్ ప్రోగ్రామ్ కో-ఆర్డినేటర్, ఎయిడ్ అండ్ యాక్షన్, ఫ్లాట్ నెం.9, పావని విలాస్,
ద్వారకాపూర్ కాలనీ, పంజాగుట్ట, హైదరాబాద్-500 082.

5. రీజనల్ డైరెక్టర్, ఎయిడ్ ఎట్ యాక్షన్, ఇంటర్మీడియట్ సౌత్ ఏషియా, 16/20, గిల్ క్రీస్ట్
అవెన్యూ, హారింగ్టన్ రోడ్, చెట్ పిటిషనర్, చెన్నై-600 031.

6. ఎయిడ్ ఎట్ యాక్షన్ (ఇండియా), దాని డైరెక్టర్, 16/20, గిల్ క్రీస్ట్ అవెన్యూ, హారింట్స్ రోడ్, చెట్ పిటిషనర్, చెన్నై-600 031.

... ప్రతివాదులు

(రెండు రివిజన్ పిటిషన్లలో)

తీర్పు వెలువడిన తేదీ : 21-12-2021

గౌరవనీయ జస్టిస్ ఆర్.రఘునందన్ రావు

1. స్థానిక వార్తాపత్రికల రిపోర్టర్లు కావచ్చు
తీర్పులు చూడటానికి అనుమతించవచ్చా? అవును/కాదు
2. తీర్పు కాపీలు మార్క్ చేయబడతాయా :
లా రిపోర్టర్ లు/జర్నల్స్ కు అవును/కాదు:
3. ఫెయిర్ కాపీని చూడాలని లార్డ్ షిప్ కోరుకుంటోందా : అవును/కాదు
తీర్పు గురించి?

* అమరావతిలో ఏసీ హైకోర్టు

* గౌరవనీయ జస్టిస్ ఆర్.రఘునంద్రావు

+ సి. ర్.పి. నం.530 & 640 ఆఫ్ 2021

తేది: 21-12-2021

మధ్య:

రీజనల్ మేనేజర్, ఎయిడ్ మరియు యాక్షన్

సురేష్ గుత్తా ప్రతినిధి,

ప్లాట్ నెం.9, పావని విలాస్, ద్వారకాపూరి కాలనీ, పంజాగుట్ట, హైదరాబాద్- 500 082.

... అర్జీదారు

(రెండు రివిజన్ పిటిషన్లలో)

మరియు

\$ 1. మ్/స్ కొల్లేరు రూరల్ డెవలప్ మెంట్ సర్వీస్ ఆర్గనైజేషన్ 9కేఆర్ డీఎస్ వో) ప్రతినిధి.

కార్యనిర్వాహక కార్యదర్శి, బద్ది వరహాలరావు, అశోక్ నగర్, ఏలూరు, పశ్చిమగోదావరి.

2. జిల్లా ప్రాజెక్టు కో-ఆర్డినేటర్, ఎయిడ్ అండ్ యాక్షన్, గంగుల వారివీధి, అశోక్ నగర్, ఏలూరు పశ్చిమగోదావరి.

3. ప్రోగ్రాం ఆఫీసర్, ఎయిడ్ ఎట్ యాక్షన్, ప్లాట్ నెం.9, పావని విలాస్, ద్వారకాపూర్ కాలనీ, పంజాగుట్ట, హైదరాబాద్-500 082.

4. స్టేట్ ప్రాజెక్ట్ ప్రోగ్రామ్ కో-ఆర్డినేటర్, ఎయిడ్ అండ్ యాక్షన్, ప్లాట్ నెం.9, పావని విలాస్, ద్వారకాపూర్ కాలనీ, పంజాగుట్ట, హైదరాబాద్-500 082.

5. రీజనల్ డైరెక్టర్, ఎయిడ్ ఎట్ యాక్షన్, ఇంటర్నేషనల్ సౌత్ ఏషియా, 16/20, గిల్ క్రీస్ట్ అవెన్యూ, హారింగ్టన్ రోడ్, చెట్ పిటిషనర్, చెన్నై-600 031.

6. ఎయిడ్ ఎట్ యాక్షన్ (ఇండియా), దాని డైరెక్టర్, 16/20, గిల్ క్రీస్ట్ అవెన్యూ, హారింట్టన్ రోడ్, చెట్ పిటిషనర్, చెన్నై-600 031.

... ప్రతివాదులు

(రెండు రివిజన్ పిటిషన్లలో)

! పిటిషనర్ తరపు న్యాయవాది : శ్రీ ఎం.కాంతయ్య

^ ప్రతివాది నెం.1 కొరకు న్యాయవాది : శ్రీ పి.భాస్కర నరసింహ మూర్తి

<జీఐఎస్టీ :

>హెడ్ గమనిక:

? రిఫర్ చేసిన కేసులు:

1. (2009) 10 SCC 103
2. ఏఐఆర్ 2015 ఎస్సీ 1303
3. (2003) 6 SCC 503
4. (2016) 10 SCC 386
5. (2012) (8) SCC 706
6. (2003) 1 SCC 557
7. (2019) 11 ఎస్సీసీ 461
8. (2003) 5 SCC 531 : 2003 SCC ఆన్ లైన్ SC 523
9. (2011) 5 SCC 532 : (2011) 2 SCC (CIV) 781 : 2011 SCC ఆన్ లైన్ SC 636

గౌరవనీయ

జస్టిస్ ఆర్.రఘునందన్ రావు

సి. ర్.పి. నం.530 మరియు 640 ఆఫ్ 2021

సాధారణ ఆర్డర్:

రెండు రివిజన్ పిటిషన్లు ఒకే దావా నుంచి ఉత్పన్నమైనందున, ఈ ఉమ్మడి ఉత్తర్వుల ద్వారా వాటిని పరిష్కరిస్తున్నారు.

2. 1st రూ.1,46,39,339/- పై ఏడాదికి 24 శాతం ఖర్చులు, వడ్డీతో కలిపి రూ.2,10,61,125/- మొత్తాన్ని రికవరీ చేయాలని కోరుతూ ప్రతివాది 2014లో జీవో నెం.74ను ఏలూరులోని పశ్చిమగోదావరి జిల్లా ఎనిమిదో అదనపు జిల్లా జడ్జి ముందు దాఖలు చేశారు. 1 కేసు[మార్చు]st ఇందులో పిటిషనర్ 1 తో అవగాహనా ఒప్పందం (ఎంఓయు) కుదుర్చుకున్నారని ప్రతివాది పేర్కొన్నారు.st 06.02.2012 నాడు ప్రతిస్పందకుడు దేని కింద 1st ప్రతిస్పందకుడు 1 కు అప్పగించిన కొన్ని పనులను పూర్తి చేయాల్సి ఉంటుంది.st ప్రతిస్పందకుడు మరియు తగిన సమయంలో బిల్లులను సమర్పించాలి. పిటిషనర్ సమర్పించిన బిల్లులను క్లియర్ చేయకపోవడంతో..st తనకు అప్పగించిన పనులు పూర్తయిన తర్వాత బకాయి మొత్తాన్ని వడ్డీతో సహా చెల్లించాలని తొలుత రిజిస్టర్డ్ నోటీసు జారీ చేశారు. ఆ మొత్తాన్ని చెల్లించడంలో విఫలం కావడంతో రికవరీ కోసం ప్రస్తుత దావా వేశారు.

3. ఈ వ్యాజ్యం నోటీసు అందుకున్న పిటిషనర్ 29.10.2014న లిఖితపూర్వక వాంగ్మూలం దాఖలు చేశారు. 06.02.2012 నాటి ఎంవోయూ నిబంధనల్లోని క్లాజ్-జె ప్రకారం సివిల్ కోర్టులో దావాను కొనసాగించలేమని పిటిషనర్ ఈ లిఖితపూర్వక ప్రకటనలో పేర్కొన్నారు.

"జె. మధ్యవర్తిత్వం: ఏఈఏ, పీపీలు అనుకోని సంఘటనలు, అపార్థాల వివాదాలను ఏకాభిప్రాయంతో, స్నేహపూర్వకంగా పరిష్కరించుకుంటాయి. ఈ ఎంఓయులోని క్లాజుల యొక్క విభిన్న వివరణల నుండి ఉత్పన్నమయ్యే లేదా క్షేత్ర కార్యకలాపాల నుండి ఉద్భవించే ఏవైనా అపార్థాలు మొదట ప్రతి సంస్థచే నియమించబడిన ప్రతినిధులచే నిర్వహించబడే ఏ ఈ ఏ మరియు PP యొక్క చర్చలకు సంబంధించిన అంశంగా ఉంటాయి. ఒకవేళ పరిష్కారం

కనుగొనబడనట్లయితే, ఏ ఈ ఏ మరియు PP ప్రొఫెషనల్ ఆర్కిటేటర్లు లేదా గుర్తింపు పొందిన ఆడిట్ మరియు మేనేజ్ మెంట్ వంటి పరస్పరం అంగీకరించిన మూడవ పక్షం యొక్క మధ్యవర్తిత్వాన్ని కోరతాయి".

4. పై క్లాజును దృష్టిలో ఉంచుకుని పిటిషనర్ 1st ప్రతివాది మధ్యవర్తిత్వ నిబంధనను ఉపయోగించి ఉండాలి మరియు సివిల్ దావా నిర్వహించదగినది కాదు మరియు ప్లెయింట్ తిరస్కరించాల్సిన అవసరం ఉంది. లిఖితపూర్వక ప్రకటనలో లేవనెత్తిన ప్రాథమిక సమస్య తరువాత వివరణాత్మక అదనపు రాతపూర్వక ప్రకటనను దాఖలు చేసే హక్కు పిటిషనర్ కు ఉందని పిటిషనర్ తన లిఖితపూర్వక ప్రకటనలో పేర్కొన్నారు.

ఒక నిర్దిష్ట మధ్యవర్తిత్వ నిబంధన ఉనికిని దృష్టిలో ఉంచుకుని దావా యొక్క నిర్వహణ నిర్ణయించబడుతుంది.

5. ఆ తర్వాత 21.04.2015న ట్రయల్ కోర్టు తీర్పు వెలువరించగా, ఆ తర్వాత 25.04.2019న అదనపు అంశాలను కూడా రూపొందించారు. 21.04.2015 న రూపొందించిన ఒక సంచిక ఈ క్రింది విధంగా ఉంది:

"పిటిషనర్ మధ్యవర్తిత్వాన్ని ఆశ్రయించాల్సిన అవసరం ఉందా లేదా?"

6. ఆ తర్వాత 15.06.2015న ఈ వ్యాజ్యంపై విచారణ చేపట్టారు. రివిజన్ లో ఉన్న ఉత్తర్వుల్లోని 10 నుంచి 14 పేరాల్లో ట్రయల్ కోర్టు విచారణ సందర్భంగా చోటుచేసుకున్న పలు పరిణామాలను నమోదు చేసింది. ఈ పరిణామాలను పరిశీలిస్తే పిటిషనర్ వివిధ కారణాలతో విచారణను లాగుతున్నట్లు అర్థమవుతోంది. పిటిషనర్ సహకరించకపోవడం వల్లే ట్రయల్ కోర్టు పిటిషనర్ ను సెట్ చేసిందని రికార్డు చేశారు. ఎక్స్ పార్ట్ మరియు పిటిషనర్ యొక్క సాక్ష్యాన్ని తిరిగి తెరిచారు దరఖాస్తు దాఖలు చేస్తున్నారు. ఏదేమైనా పిటిషనర్ వివిధ కారణాలతో వాయిదాలు ఇచ్చినప్పటికీ 04.11.2019న పిటిషనర్ రెండు ఐ. ఏ దాఖలు చేసే వరకు మధ్యవర్తిత్వ అంశాన్ని లేవనెత్తలేదు. ఈ రెండు దరఖాస్తులు కొన్ని అభ్యంతరాలతో తిరిగి వచ్చాయని, రీ-ప్రజెంటేషన్లో

జాప్యాన్ని క్షమించాలని కోరుతూ 13.11.2020న దరఖాస్తులను సమర్పించినట్లు తెలుస్తోంది. ఆలస్యాన్ని క్షమించడానికి దరఖాస్తులను అనుమతించారు మరియు దరఖాస్తులను 16.12.2020 న 2020 యొక్క ఐ.ఎ.నెం.399 మరియు 2020 యొక్క ఐ.ఎ.నెం.400 గా లెక్కించారు.

7. 2020 ఐ.ఎ.నెం.399 లో ప్రార్థన ఈ క్రింది విధంగా ఉంది: 06.02.2012 నాటి ఎంవోయూలోని పక్షాల మధ్య మధ్యవర్తిత్వ నిబంధన దృష్ట్యా ఈ విషయాన్ని మధ్యవర్తికి నివేదించి, న్యాయప్రయోజనాల దృష్ట్యా తగిన, సముచితమైన ఉత్తర్వులు లేదా ఉత్తర్వులను జారీ చేయాలని పిటిషనర్ అపిడవిట్ లో పేర్కొన్న కారణాలను అభ్యర్థించారు.

8. 2020 ఐ.ఎ.నెం.400 లో ప్రార్థన ఈ క్రింది విధంగా ఉంది:

"అపిడవిట్ లో పేర్కొన్న కారణాల వల్ల, సివిల్ దావా నిర్వహణకు సంబంధించి ప్రాథమిక సమస్యను, అంటే ఇష్యూ నెం.3ను నిర్ణయించడానికి ఈ గౌరవనీయ న్యాయస్థానం సంతోషించాలని పిటిషనర్ అభ్యర్థించారు మరియు ఈ దావాను విచారించడానికి సివిల్ కోర్టుకు ఎటువంటి అధికార పరిధి లేదని ప్రకటిస్తూ, న్యాయ ప్రయోజనాల దృష్ట్యా తగిన మరియు సముచితమైన ఉత్తర్వులు లేదా ఉత్తర్వులను జారీ చేసే అధికారం సివిల్ కోర్టుకు లేదని ప్రకటిస్తూ పిటిషన్ ను తిరస్కరించడానికి అనుమతించవచ్చు.

9. 1st ప్రతివాది ఈ రెండింటిలోనూ కౌంటర్లు దాఖలు చేశాడు పిటిషనర్ లేవనెత్తిన వాదనలను తోసిపుచ్చుతూ..

10. ట్రయల్ కోర్టు 24.02.2021 నాటి ఉమ్మడి ఉత్తర్వు ద్వారా 2020 యొక్క ఐ.ఎ.నెం.399 మరియు 2020 యొక్క ఐ.ఎ.నెం.400 రెండింటినీ కొట్టివేసింది. దీంతో విసిగిపోయిన పిటిషనర్ ప్రస్తుత రివిజన్ పిటిషన్ల ద్వారా ఈ హైకోర్టును ఆశ్రయించారు.

11. పిటిషనర్ తరపు న్యాయవాది ఎం.కాంతయ్య, పిటిషనర్ తరపు న్యాయవాది పి.భాస్కర నరసింహమూర్తి వాదనలు వినిపించారు.⁵¹ ఉత్తరవాది.

12. ప్రస్తుత రివిజన్ పిటిషన్లలో దాఖలైన పిటిషన్లలో లేవనెత్తిన అంశాలను పరిగణనలోకి తీసుకునే ముందు పిటిషనర్ తరపు న్యాయవాది ఉదహరించిన ఈ కింది తీర్పులను గమనించాలి.

1. బ్రాంచ్ మేనేజర్, మాగ్మా లీజింగ్ అండ్ ఫైనాన్స్ లిమిటెడ్, ఎ.ఎస్.ఆర్., వి.పొట్లూరి మాధవీలత, ఎ.ఎస్.ఆర్...¹;

2. మ్/స్ సుందరం ఫైనాన్స్ లిమిటెడ్, వి.టి.తంగమ్²;

3. హిందుస్థాన్ పెట్రోలియం కార్పొరేషన్. లిమిటెడ్, v. పింక్వీటీ మిడ్ వే పెట్రోలియంస్³;

4. ఎ. అయ్యస్వామి వర్సెస్ ఎ. పరమశివం మరియు ఓ.ఆర్.ఎస్...⁴;

13. పైన పేర్కొన్న నిర్ణయాల్లో, మధ్యవర్తిత్వ క్లాజుతో కూడిన ఒప్పందం వల్ల ఉత్పన్నమయ్యే వివాదాలను సాధారణ న్యాయస్థానం ముందు వాదించవచ్చా లేదా వివాదాన్ని మధ్యవర్తిత్వానికి పంపాలా అనే ప్రశ్నను గౌరవనీయ సుప్రీంకోర్టు పరిశీలిస్తోంది. మధ్యవర్తిత్వ నిబంధన ఉన్న చోట ఆ వివాదాలను మధ్యవర్తిత్వానికి పంపాల్సిన అవసరం ఉందని ఈ కేసులన్నింటిలోనూ సుప్రీంకోర్టు అభిప్రాయపడింది. ఈ తీర్పులు ఈ క్రింద పేర్కొనబడిన కారణాల వల్ల ఈ కేసు యొక్క ఉద్దేశ్యానికి సంబంధించినవి కాకపోవచ్చు.

¹ (2009) 10 ఎస్ సి సి 103

² ఏఐఆర్ 2015 ఎస్ సి 1303

³ (2003) 6 ఎస్ సి సి 503

⁴ (2016) 10 ఎస్ సి సి 386

14. పిటిషనర్ లిఖితపూర్వక ప్రకటనలో, 06.02.2012 నాటి ఎంబయిలో భాగంగా మధ్యవర్తిత్వ క్లాజు ఉన్న విషయాన్ని లేవనెత్తారు, ఇది దావాకు ఆధారం అని వాదించారు. ఆ తర్వాత ఆర్బిట్రేషన్ క్లాజు ప్రభావంపై అంశంతో సహా అంశాలను రూపొందించి, ఐదేళ్ల పాటు విచారణ జరిపారు. ఆ దశలో ప్రస్తుత దరఖాస్తులు దాఖలయ్యాయి.

15. సివిల్ దావా నిర్వహణకు సంబంధించి ప్రాథమిక సమస్యను నిర్ణయించడానికి 2020 ఐ.ఎ.నెం.400 దాఖలు చేయబడింది. పిటిషనర్ సుప్రీంకోర్టు ఇచ్చిన రెండు తీర్పులపై ఆధారపడినట్లు తెలుస్తోంది.

లో చర్చి ఆఫ్ క్వెస్ట్ చారిటబుల్ ట్రస్ట్ వర్సెస్ ఎం/ఎస్. పొన్నియమ్మన్

ఎడ్యుకేషనల్ ట్రస్ట్⁵ మరియు సలీం భాయ్ అండ్ ఓర్స్., వి. స్థితి[మార్చు]

మహారాష్ట్ర, ఒరిస్సా...,⁶ ఈ అప్లికేషన్ కు మద్దతుగా..

16. ఈ తీర్పులు ఫ్లెయింట్లు తిరస్కరణ మరియు ఫ్లెయింట్లు తిరస్కరించాల్సిన పరిస్థితుల గురించి వెళతాయి. లో చర్చి ఆఫ్ క్వెస్ట్ చారిటబుల్ ట్రస్ట్ వర్సెస్ పొన్నియమ్మన్ ఎడ్యుకేషనల్ ట్రస్ట్ గౌరవనీయ సుప్రీంకోర్టు ఫ్లెయింట్ కేటాయింపులు, చట్టపరమైన నిబంధనలు మొదలైనవాటిలో లోటుపాట్లను పరిశీలించి, ఫ్లెయింట్ తిరస్కరణ దరఖాస్తును నిర్ణయించేటప్పుడు వాటిని పరిగణనలోకి తీసుకోవచ్చని అభిప్రాయపడింది.

17. లో సలీం భాయ్ అండ్ ఓర్స్., వి. మహారాష్ట్ర మరియు ఒరిస్సా రాష్ట్రాలు., దరఖాస్తును నిర్ణయించేటప్పుడు పరిగణనలోకి తీసుకోవాల్సిన సంబంధిత వాస్తవాలు, వాదిలోని అంశాలు అని, లిఖితపూర్వక వాంగ్మూలంలో ప్రతివాది తీసుకున్న అభ్యర్థనలు ఆ దశలో పూర్తిగా అసంబద్ధమైనవని గౌరవనీయ సుప్రీంకోర్టు అభిప్రాయపడింది. 2020 ఐ.ఎ.నెం.400లో ఒక

⁵ (2012) (8) ఎస్ సి సి 706

⁶ (2003) 1 ఎస్ సి సి 557

సమస్యను ప్రాథమిక సమస్యగా పరిగణించాలని ప్రార్థన. ఈ తీర్పులు ప్రస్తుత కేసు వాస్తవాలకు వర్తించవు, ఎందుకంటే అవి పిటిషన్ల తిరస్కరణకు సంబంధించినవి. ఏదేమైనా, ఈ తీర్పు యొక్క తరువాతి భాగంలో పేర్కొన్న విధంగా, ఈ సమస్యకు సంబంధించి ఈ కోర్టు యొక్క అభిప్రాయం ఈ దరఖాస్తును నిప్పుయోజనంగా చేస్తుంది. ఈ పరిస్థితుల్లో ఐ.ఎ.నెం.400 తిరస్కరణ 2020లో ట్రయల్ కోర్టు జోక్యం అవసరం లేదు.

18. 2020 ఐ.ఎ.నెం.399లోని ఉత్తర్వులకు సంబంధించినంత వరకు, ట్రయల్ కోర్టు జాప్యం కారణంగా సదరు దరఖాస్తును తిరస్కరించింది మరియు గత ఐదేళ్లుగా విచారణ కొనసాగుతోంది.

19. పిటిషనర్ తరపు న్యాయవాది ఎం.కాంతయ్య వాదనలు వినిపిస్తూ సెక్షన్ 8 ప్రకారం దరఖాస్తును తిరస్కరించడానికి కేసు దశ కారణం కాదన్నారు. ఆయన గౌరవనీయుల తీర్పుపై ఆధారపడ్డారు. సుప్రీం కోర్టులో.. కారావెల్ పిప్పింగ్ సర్వీసెస్ ప్రైవేట్ లిమిటెడ్, వర్సెస్ ప్రీమియర్ సీ ఫుడ్స్ ఎగ్జిక్యూట్వ్ ప్రైవేట్ లిమిటెడ్.,⁷.

20. 11వ పేరాలో.. కారావెల్ పిప్పింగ్ సర్వీసెస్ ప్రైవేట్ లిమిటెడ్, వర్సెస్ ప్రీమియర్ సీ ఫుడ్స్ ఎగ్జిక్యూట్వ్ ప్రైవేట్ లిమిటెడ్. గౌరవనీయ సుప్రీం కోర్టు ఈ క్రింది విధంగా పేర్కొంది:

ఒక నిర్దిష్ట సాక్షిని విచారిస్తున్న ప్రస్తుత దావా యొక్క దశ, సెక్షన్ 8 (3) దరఖాస్తును అనుమతించడానికి అడ్డంకి కాదు, అదే సంవత్సరంలో సెక్షన్ 8 (3) దరఖాస్తు దాఖలు చేయబడింది. 1993 నాటి మల్టీమోడల్ ట్రాన్స్పోర్ట్షన్ ఆఫ్ గూడ్స్ యాక్టోకి మనం వెళ్లలేదని, ఎందుకంటే ప్రస్తుత లాడింగ్ బిల్లు చట్టంలోని నిబంధనలకు లోబడి ఉందో లేదో (ముఖ్యంగా సెక్షన్ 26) మధ్యవర్తిత్వ క్లాజ్ అనేది పార్టీల మధ్య ఒప్పందంలో భాగమనే అభిప్రాయానికి ఎలాంటి తేడా ఉండదు. కాబట్టి మధ్యవర్తిత్వ చట్టంలోని సెక్షన్ 7 ద్వారా పరిపాలించబడుతుంది."

⁷ (2019) 11 ఎస్సీసీ 461

21. పిటిషనర్ వాదన ఏమిటంటే, 06.02.2012 నాటి ఎంబయులోని క్లాజ్-జె దృష్ట్యా, దావాను నిర్వహించడం సాధ్యం కాదని, చట్టంలోని సెక్షన్ 8 ప్రకారం ఈ విషయాన్ని మధ్యవర్తిత్వానికి పంపాల్సి ఉంటుంది.

కోర్టు పరిశీలన:

22. ఒక ఒప్పందానికి సంబంధించి ఇరుపక్షాల మధ్య తలెత్తే ఏదైనా వివాదాన్ని సీవిల్ కోర్టులు పరిష్కరించాలి. ఏదేమైనా, అటువంటి వివాదాన్ని మధ్యవర్తిత్వానికి రిఫర్ చేయాల్సిన క్లాజును చేర్చడానికి ఒప్పందంలోని పక్షాలకు ఎల్లప్పుడూ తెరిచి ఉంటుంది. ఒక ఒప్పందంలో అటువంటి క్లాజును కల్పించిన చోట, కోర్టులు, పైన పేర్కొన్న తీర్పులలో, మధ్యవర్తిత్వ క్లాజుకు ప్రాధాన్యత ఇవ్వాలని మరియు అటువంటి వివాదాన్ని ఒక పక్షం నేరుగా కోర్టును ఆశ్రయించిన తర్వాత కూడా మధ్యవర్తిత్వానికి పంపాలని ఎల్లప్పుడూ పేర్కొంది.

23. ఈ చర్య మధ్యవర్తిత్వ మరియు రాజీ చట్టం, 1996 యొక్క సెక్షన్ 8 (సంక్షిప్తంగా "1996 చట్టం") రూపంలోని చట్ట నిబంధనలపై ఆధారపడి ఉంటుంది. 1996 చట్టంలోని సెక్షన్ 8 ఇలా ఉంది.

"8. మధ్యవర్తిత్వ ఒప్పందం ఉన్న చోట పార్టీలను మధ్యవర్తిత్వానికి పంపే అధికారం.—(1) మధ్యవర్తిత్వ ఒప్పందానికి సంబంధించిన అంశంలో ఒక చర్యను తీసుకురావడానికి ముందు, మధ్యవర్తిత్వ ఒప్పందానికి సంబంధించిన ఒక పక్షం లేదా అతని ద్వారా లేదా కింద క్లెయిమ్ చేసే ఎవరైనా వ్యక్తి, వివాదం యొక్క సారాంశంపై తన మొదటి ప్రకటనను సమర్పించిన తేదీ కంటే ఆలస్యంగా వర్తించవచ్చు, అప్పుడు, ఏదైనా తీర్పు ఉన్నప్పటికీ, సుప్రీం కోర్టు లేదా ఏదైనా కోర్టు యొక్క డిక్రీ లేదా ఆర్డర్, అది కనుగొనబడితే తప్ప పార్టీలను మధ్యవర్తిత్వానికి రిఫర్ చేయండి. ప్రాథమికంగా చెల్లుబాటు అయ్యే మధ్యవర్తిత్వ ఒప్పందం లేదు.

(2) సబ్ సెక్షన్ లో ప్రస్తావించిన అప్లికేషన్ (1) ఒరిజినల్ ఆర్చివ్డ్ అగ్రిమెంట్ లేదా దాని యొక్క సర్టిఫైడ్ కాపీ ఉంటే తప్ప అనుమతించబడదు:

ఒరిజినల్ ఆర్చివ్డ్ అగ్రిమెంట్ లేదా దాని సర్టిఫైడ్ కాపీ సబ్ సెక్షన్ కింద మధ్యవర్తిత్వానికి రిఫరెన్స్ కొరకు దరఖాస్తు చేసుకునే పక్షం వద్ద లభ్యం కానట్లయితే(1) మరియు ఆ ఒప్పందానికి ఆ ఒప్పందం లేదా ధృవీకరించబడిన కాపీని అవతలి పక్షం నిలుపుకుంటుంది, అప్పుడు, అలా దరఖాస్తు చేసే పక్షం మధ్యవర్తిత్వ ఒప్పందం యొక్క కాపీతో పాటు అటువంటి దరఖాస్తును దాఖలు చేయాలి మరియు అసలు మధ్యవర్తిత్వ ఒప్పందం లేదా దాని సరైన ధృవీకరించబడిన కాపీని ఆ కోర్టు ముందు సమర్పించమని అవతలి పక్షాన్ని కోరమని కోర్టును అభ్యర్థించే పిటిషన్ ను దాఖలు చేయాలి.

(2) అయినప్పటికీ సబ్ సెక్షన్ కింద దరఖాస్తు చేసుకున్నారు.1) మరియు ఈ సమస్య న్యాయాధికార సంస్థ ముందు పెండింగ్ లో ఉన్నందున, మధ్యవర్తిత్వాన్ని ప్రారంభించవచ్చు లేదా కొనసాగించవచ్చు మరియు మధ్యవర్తిత్వ తీర్పు ఇవ్వవచ్చు."

24. ఒప్పందంలో మధ్యవర్తిత్వ క్లాజుకు ప్రాధాన్యమివ్వడమే శాసన ఉద్దేశమని పై నిబంధనను చదవడం ద్వారా స్పష్టమవుతోంది. అయితే, ఈ నిబంధన మధ్యవర్తిత్వ నిబంధనకు పూర్తి ప్రాధాన్యత ఇవ్వదు. మధ్యవర్తిత్వ సూచన ఎల్లప్పుడూ కొన్ని షరతులకు లోబడి ఉంటుంది.

25. 1996 చట్టంలోని సెక్షన్ 8 ప్రకారం ప్రధాన కేసులో డిఫెన్స్ మొదటి స్టేట్మెంట్ ఇవ్వడానికి ముందు వివాదాన్ని మధ్యవర్తిత్వానికి రిఫర్ చేయాలనే అభ్యర్థన చేయాలి. నిర్ణీత గడువులోగా ఆ అభ్యర్థనను చేయడంలో విఫలమైతే మధ్యవర్తిత్వాన్ని కోర్ పార్టీ హక్కును రద్దు చేయడమే అవుతుంది. ఇది ఒక పక్షానికి కోర్టు యొక్క అధికార పరిధిని అంగీకరించడానికి

మరియు దావాను కొనసాగించడానికి లేదా వివాదాన్ని మధ్యవర్తిత్వానికి రిఫర్ చేయమని అడగడానికి ఒక ఎంపికను ఇస్తుంది.

26. ఈ నిబంధనలోని మరో కోణం ముఖ్యమైనది. ఈ ఒప్పందానికి వ్యతిరేకంగా మధ్యవర్తిత్వ ఒప్పందానికి సంబంధించి ఒక పక్షం సివిల్ కోర్టులో దావా వేయడాన్ని సెక్షన్ 8 అడ్డుకోదు. ఈ నిబంధన వివాదాన్ని మధ్యవర్తిత్వానికి పంపాలని పట్టుబట్టే హక్కును మాత్రమే ప్రతివాదికి ఇస్తుంది. ఈ ముఖ్యమైన వ్యత్యాసాన్ని గమనించాలి. మరింత స్పష్టంగా చెప్పాలంటే, ఈ నిబంధనను ఒప్పందంలో ఒక పక్షం దావా నిర్వహించదగినది కాదని వాదించడానికి ఉపయోగించడానికి వీల్లేదు. ఆర్బిట్ట్రేషన్ క్లాజ్ ఉన్నందున, కోర్టు ఈ విషయాన్ని మధ్యవర్తిత్వానికి పంపాల్సిన అవసరం ఉందని మాత్రమే సదరు పక్షం కోర్టుకు సూచించగలదు. మరో మాటలో చెప్పాలంటే, 1996 చట్టంలోని సెక్షన్ 8 ప్రకారం, మధ్యవర్తిత్వానికి అవకాశం ఉందనే కారణంతో దావా వేయడానికి చేసిన దరఖాస్తు కాలక్రమేణా చేయబడదు. అటువంటి దరఖాస్తు మధ్యవర్తిత్వానికి సూచనను మాత్రమే కోరుతుంది.

27. సెక్షన్ 8 యొక్క ఈ వ్యాఖ్యానాన్ని గౌరవనీయ సుప్రీంకోర్టు యొక్క రెండు తీర్పులు బలపరుస్తాయి. లో సుకన్య హోల్డింగ్స్ (పి) లిమిటెడ్ వర్సెస్ జయేష్ హెచ్ పాండ్యా⁸, 535వ పేజీలో ఇలా జరిగింది.

12. సెక్షన్ 8 యొక్క వివరణకు, సెక్షన్ 5 కు ఎటువంటి సంబంధం ఉండదు, ఎందుకంటే చట్టంలోని పార్ట్ 1 ద్వారా నిర్వహించబడే విషయాలలో, చట్టంలో పేర్కొన్న చోట తప్ప న్యాయాధికారులు జోక్యం చేసుకోరాదని మాత్రమే ఇది భావిస్తుంది. సెక్షన్ 8 మినహా, పెండింగ్ దావాలలో చట్టంలో మరే ఇతర నిబంధన లేదు. వివాదాన్ని మధ్యవర్తికి రిఫర్ చేయాల్సి ఉంటుంది. ఇంకా, ఈ విషయాన్ని మధ్యవర్తిత్వ ట్రిబ్యునల్ కు రిఫర్ చేయాల్సిన అవసరం లేదు: .1) మధ్యవర్తిత్వ ఒప్పందంలోని పక్షాలు వివాదాన్ని మధ్యవర్తికి అప్పగించడానికి అటువంటి దరఖాస్తును దాఖలు చేయలేదు; (2) పెండింగ్ లో ఉన్న

⁸ (2003) 5 ఎస్ సి సి 531 : 2003 ఎస్ సి సి ఆన్ లైన్ SC 523

దావాలో, వివాదం యొక్క సారాంశంపై మొదటి స్టేట్ మెంట్ సమర్పించడానికి ముందు అటువంటి దరఖాస్తు దాఖలు చేయబడదు; లేదా (3) అటువంటి దరఖాస్తు ఒరిజినల్ ఆర్కివేషన్ అగ్రిమెంట్ లేదా దాని యొక్క సర్టిఫైడ్ కాపీతో జతచేయబడదు. అందువల్ల మధ్యవర్తిత్వ ఒప్పందంలోని పక్షాలు చట్టంలోని సెక్షన్ 8లోని ఉపవిభాగాలు (1), (2) ప్రకారం తగిన చర్యలు తీసుకోని సందర్భంలో వివాదాన్ని నిర్ణయించే సివిల్ కోర్టు అధికార పరిధిని మధ్యవర్తిత్వ చట్టం తొలగించదని దీని అర్థం.

28. లో బూజ్ అలెస్ & హామిల్టన్ ఇంక్ వర్సెస్ ఎస్పీఐ హోమ్ ఫైనాన్స్ లిమిటెడ్.,⁹ 544వ పేజీలో ఈ క్రింది విధంగా జరిగింది.

(29) సెక్షన్ 8 ఆ సెక్షన్ కింద దరఖాస్తు దాఖలు చేయడానికి ఎటువంటి కాలపరిమితిని నిర్దేశించనప్పటికీ, వివాదం యొక్క సారాంశంపై మొదటి ప్రకటనను సమర్పించడానికి ముందు చట్టంలోని సెక్షన్ 8 కింద దరఖాస్తు దాఖలు చేయాలని మాత్రమే పేర్కొంది, చట్టం యొక్క పథకం మరియు దాని కింద దరఖాస్తును వేలైనంత త్వరగా చేయాలని సెక్షన్ యొక్క నిబంధనలు స్పష్టంగా సూచిస్తున్నాయి. దావాలో విచారణలో స్వచ్ఛందంగా పాల్గొని, కోర్టు అధికార పరిధికి లోబడి ఉన్న పక్షం మధ్యవర్తిత్వ ఒప్పందం ఉన్న దృష్ట్యా పార్టీలను మధ్యవర్తిత్వానికి పంపాలని చెప్పలేం. మధ్యవర్తిత్వాన్ని కోరే హక్కును ఒక పక్షం వదులుకుండా మరియు కోర్టు అధికార పరిధికి లోబడినా అనేది దావాలో అటువంటి పక్షం యొక్క ప్రవర్తనపై ఆధారపడి ఉంటుంది.

29. ప్రస్తుత కేసులో, పిటిషనర్ ఇప్పటికే మరింత సమగ్రమైన రాతపూర్వక వాంగ్మూలాన్ని దాఖలు చేసే హక్కును రిజర్వ్ చేస్తూ లిఖితపూర్వక ప్రకటనను దాఖలు చేశారు.

⁹ (2011) 5 ఎస్ సి సి 532 : (2011) 2 ఎస్ సి సి (CIV) 781 : 2011 ఎస్ సి సి ఆన్ లైన్ SC 636

ఈ లిఖితపూర్వక వాంగ్మూలాన్ని సెక్షన్ 8 కింద దరఖాస్తుగా పరిగణించవచ్చని, ఎట్టి పరిస్థితుల్లోనూ పిటిషనర్ మధ్యవర్తిత్వ క్లాజు ఉనికిని లేవనెత్తినప్పటికీ, సాంకేతికతపై సరిపోదని పిటిషనర్ వాదించారు.

30. ఈ వాదనను తోసిపుచ్చలేం, ఎందుకంటే సెక్షన్ 8 యొక్క ఉద్దేశ్యం పోటీ చేసే పక్షానికి కోర్టు అధికార పరిధికి లొంగిపోవడానికి నిరాకరించడానికి మరియు వివాదాన్ని మధ్యవర్తిత్వానికి సూచించమని కోరడానికి అవకాశం ఇవ్వడం. గౌరవనీయ సుప్రీం కోర్టు తీర్పు ప్రకారం.. **బూజ్ అలెస్ & హామిల్టన్ ఇంక్ వర్సెస్ ఎస్పీఐ హోమ్ ఫైనాన్స్ లిమిటెడ్, (2011) 5 ఎస్.సి.సి**, మధ్యవర్తిత్వానికి సూచించాలనుకునే పక్షం కోర్టు అధికార పరిధికి లోబడిందా లేదా అనేది సమాధానం ఇవ్వాలైన ప్రశ్న. పార్టీల తీరును బట్టి ఈ విషయాన్ని నిర్ణయించవచ్చు.

31. ప్రస్తుత కేసులో పిటిషనర్ దాఖలు చేసిన లిఖితపూర్వక వాంగ్మూలంలో మధ్యవర్తిత్వ నిబంధన ఉనికిని లేవనెత్తారు. అయితే, పిటిషనర్ మధ్యవర్తిత్వ ప్రస్తావన కోరలేదు. ఒప్పందంలో మధ్యవర్తిత్వ నిబంధన ఉందనే కారణంతో దావాను కొట్టివేయాలని కోరింది. ఈ వైఖరి సెక్షన్ 8 యొక్క అవసరాలకు అనుగుణంగా లేదు, ఇది దావాను కొట్టివేయడానికి బదులు మధ్యవర్తిత్వానికి సూచనను కోరే నిబంధన. ఆ తర్వాత పిటిషనర్ దావా, విచారణలో పాల్గొన్నారు, ఇందులో ప్రతివాది సాక్షులను విచారించారు మరియు క్రాస్ ఎగ్జామినేషన్ చేశారు. సాక్షులను సమర్పించే దశలోనే సెక్షన్ 8 కింద ప్రస్తుత దరఖాస్తును దాఖలు చేయాలని పిటిషనర్ కోరారు. ఈ పరిస్థితులలో, పిటిషనర్ యొక్క ప్రవర్తన కోర్టు అధికార పరిధికి లోబడి ఉందని మరియు వివాదాన్ని మధ్యవర్తిత్వానికి సూచించాలని కోరే హక్కును రద్దు చేసేందని వెల్లడిస్తుంది.

32. గౌరవనీయ సుప్రీం కోర్టు ఇచ్చిన తీర్పులో.. **కారావెల్ షిప్పింగ్ సర్వీసెస్ ప్రైవేట్ లిమిటెడ్, వర్సెస్ ప్రీమియర్ సీ ఫుడ్స్ ఎగ్జిమ్ ప్రైవేట్ లిమిటెడ్.**, పిటిషనర్ కు సహకరించదు. అలాంటప్పుడు సెక్షన్ 8 కింద దాఖలైన దరఖాస్తును సరైన సమయంలోనే పరిగణనలోకి తీసుకోలేదని, పెండింగ్ లో ఉంచారని సుప్రీంకోర్టు పరిశీలనలు స్పష్టం చేస్తున్నాయి. ఆ కేసులోని విచిత్రమైన వాస్తవాల దృష్ట్యా, సెక్షన్ 8 కింద తగిన దశలో దరఖాస్తు దాఖలు చేసిన తర్వాత, ఈ కేసులో తదుపరి విచారణ జరుగుతోందనే కారణంతో అటువంటి దరఖాస్తు కింద కోరిన

ఉపశమనాన్ని నిరాకరించలేమని గౌరవనీయ సుప్రీంకోర్టు పేర్కొంది. అందువల్ల ప్రస్తుత కేసుకు ఈ తీర్పు వర్తించదు.

33. పై కారణాలన్నింటి వల్ల సివిల్ రివిజన్ పిటిషన్లలో మెరిట్ లేదని, వాటిని తదనుగుణంగా కొట్టివేస్తున్నామన్నారు. ఖర్చులకు సంబంధించి ఎలాంటి ఆర్డర్ ఉండదు. దీనికి కొనసాగింపుగా పెండింగ్ లో ఉన్న ఇతర పిటిషన్లు ఏవైనా ఉంటే వాటిని మూసివేయనున్నారు.

రఘునందన్ రావు, జె.

21st డిసెంబర్, 2021

సి ర్ పి. నం .530 & 640 of 20212021: ఏపిఐచ్ సీ:29045

గౌరవనీయ జస్టిస్ ఆర్.రఘునందన్ రావు

సి. ర్.పి. నం.530 & 640 ఆఫ్ 2021

21st డిసెంబర్, 2021

జె.ఎస్.